

Sygnatura akt VIII C 107/20

WYROK CZĘŚCIOWY

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2020 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia Tomasz Kalsztein

Protokolant st. sekr. sąd. Dorota Piasek

po rozpoznaniu w dniu 6 października 2020 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko G. G., K. G.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej G. G. na rzecz powoda (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 61.649,95 zł (sześćdziesiąt jeden tysięcy sześćset czterdzieści dziewięć złotych dziewięćdziesiąt pięć groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 57.339,94 zł (pięćdziesiąt siedem tysięcy trzysta trzydzieści dziewięć złotych dziewięćdziesiąt cztery grosze) od dnia 4 października 2019 roku do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanej G. G. na rzecz powoda (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 6.188 zł (sześć tysięcy sto osiemdziesiąt osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. nadaje wyrokowi w punkcie pierwszym w stosunku do pozwanej rygor natychmiastowej wykonalności w zakresie kwoty 42.396 zł (czterdzieści dwa tysiące trzysta dziewięćdziesiąt sześć złotych).

Sygn. akt VIII C 107/20

UZASADNIENIE

W dniu 4 października 2019 roku powód (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą we W., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wytoczył przeciwko pozwanym K. G. i G. G. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę solidarnie kwoty 61.649,95 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 57.339,94 od dnia 4 października 2019 roku do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód podniósł, że dochodzona pozwem wierzytelność wynika z braku zapłaty przez pozwane kwoty z tytułu zawartej w dniu 30 sierpnia 2017 roku umowy kredytowej nr (...). Na dochodzoną pozwem kwotę składają się: niespłacony kapitał – 57.339,94 zł, odsetki umowne – 2.905,98 zł i karne – 1.374,03 zł. Jako datę wymagalności roszczenia powód podał dzień 2 sierpnia 2019 roku.

(pozew w e.p.u. k. 4-6)

W dniu 13 listopada 2019 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, którym zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda dochodzoną wierzytelność wraz z kosztami procesu.

Powyższy nakaz pozwana K. G. zaskarżyła sprzeciwem w całości wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Pozwana podniosła zarzut nieudowodnienia roszczenia, braku legitymacji procesowej czynnej, niewymagalności roszczenia i jego przedawnienia, wskazała ponadto, że umowa zawierała klauzule niedozwolone. Wyjaśniła również, że na poczet zaciągniętego zobowiązania dokonała wpłat w łącznej wysokości 14.476,67 zł. Na wypadek uznania powództwa pozwana wniosła o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty.

Postanowieniem z dnia 17 stycznia 2020 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu i utratę mocy nakazu zapłaty w całości oraz przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi.

(nakaz zapłaty k. 6v., sprzeciw k. 9-11, postanowienie k. 18v.)

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał pozew w całości. Wyjaśnił, iż na mocy umowy z dnia 30 sierpnia 2017 roku jego poprzednik prawny – (...) udzielił pozwanym kredytu w wysokości 63.185 zł. W dniu 6 marca 2019 roku umowa została aneksowana. Pomimo zaciągniętego zobowiązania pozwane nie wywiązywały się z zaciągniętego zobowiązania. Po bezskutecznym wezwaniu dłużników do zapłaty, pismem z dnia 7 czerwca 2019 roku, doręczonym w dniach 14 i 19 czerwca 2019 roku, umowa została wypowiedziana. Powód wskazał także, iż dochodzona pozwem kwota 30 zł stanowi prowizję w związku z zawarciem aneksu, ponadto podważył skuteczność zgłoszonych zarzutów braku legitymacji procesowej czynnej, przedawnienia oraz abuzywności postanowień umowy. Jednocześnie nie wyraził zgody na rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty.

(pismo procesowe k. 114-116v.)

Na rozprawie w dniu 6 października 2020 roku pozwana G. G. uznała powództwo do kwoty 42.396 zł. Ponadto oświadczyła, że naliczone odsetki i prowizja są zbyt wysokie.

Postanowieniem wydanym w toku rozprawy Sąd zawiesił postępowanie w stosunku do pozwanej K. G. z dniem 7 sierpnia 2020 roku, z uwagi na jej śmierć.

(protokół rozprawy k. 130-131, postanowienie k. 132)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 sierpnia 2017 roku pozwanego K. G. i G. G. zawarły z poprzednikiem prawnym powoda (...) S.A. we W. umowę o kredyt gotówkowy nr (...). Na mocy zawartej umowy powód udzielił pozwanym kredytu w wysokości 63.185 zł, z czego kwota 56.872,82 zł została wypłacona kredytobiorcom z przeznaczeniem na cele konsumpcyjne, zaś kwota 6.312,18 zł (11% kapitału kredytu) przeznaczona na pokrycie prowizji banku. Przyznaną kwotę wraz z odsetkami (35.820,09 zł) pozwane zobowiązały się spłacić w 115 miesięcznych ratach w kwocie po 861,26 zł w przypadku pierwszych 114 rat oraz 821,45 zł w przypadku ostatniej raty, płatnych do 29-go dnia każdego miesiąca. Termin spłaty kredytu strony oznaczyły na dzień 29 marca 2027 roku.

Niespłaceniu raty kredytu w ustalonym terminie powodowało powstanie zadłużenia przeterminowanego, od którego kredytodawca pobierał odsetki karne w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie (14% na dzień zawarcia umowy). Bank mógł wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia w przypadku m.in. naruszenia warunków umowy.

W dniu zawarcia umowy na rachunek oznaczony w umowie została przelana kwota 56.872,82 zł tytułem uruchomienia środków z kredytu gotówkowego.

(historia rachunku k. 12-13v., k. 111, umowa kredytu k. 55-57, harmonogram spłat k. 58-59, formularz informacyjny k. 62-64, regulamin kredytowania k. 65-66)

Aneksiem z dnia 6 marca 2019 roku strony umowy kredytowej zmieniły numer konta, z które pobierane są raty kredytu wraz z odsetkami. Z tytułu aneksu powód naliczył prowizję w kwocie 30 zł, zgodnie z taryfą opłat i prowizji.

(aneks k. 60-60v., taryfa opłat i prowizji k. 67-88)

Na poczet spłaty kredytu pozwane dokonały 21 wpłat w łącznej kwocie 14.476,67 zł, przy czym ostatnia wpłata w wysokości 1.531,25 zł miała miejsce w dniu 28 lutego 2019 roku. Na skutek dokonanych wpłat saldo kapitału uległo zmniejszeniu do kwoty 57.339,94 zł.

Wobec zaprzestania spłaty kredytu, powód pismami z dnia 3 kwietnia 2019 roku wezwał pozwanych do uregulowania całości zadłużenia przeterminowanego w wysokości 1.893,09 zł, informując jednocześnie o możliwości restrukturyzacji zadłużenia. Z uwagi na brak działania ze strony pozwanych, pismami z dnia 7 czerwca 2019 roku, doręczonymi G. G. w dniu 14 czerwca 2019 roku, a K. G. w dniu 19 czerwca 2019 roku, powód wypowiedział przedmiotową umowę.

(historia rachunku k. 12-13v., historia spłat kredytu k. 112, wezwanie do zapłaty k. 93, k. 94, wypowiedzenie k. 95, k. 99, wydruk z książki nadawczej k. 96-97, k. 100-101, potwierdzenie odbioru k. 98-98v., k. 102-102v.)

W dniu 7 sierpnia 2020 roku K. G. zmarła.

(odpis skrócony aktu zgonu k. 129)

Do dnia wyrokowania pozwana G. G. nie uregulowała zadłużenia dochodzonego przedmiotowym powództwem.

(okoliczność bezsporna)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których prawidłowość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości Sądu.

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie z uwagi na zawieszenie postępowania w stosunku do K. G. z dniem 7 sierpnia 2020 roku wobec jej śmierci, Sąd wydał wyrok częściowy w stosunku do G. G., uznając powództwo wobec tej pozwanej za zasadne w całości.

W przedmiotowej sprawie niesporne były twierdzenia faktyczne powoda o tym, że pozwane zawarły z poprzednikiem prawnym powoda umowę kredytu nr (...), na mocy której bank udzielił pozwanym kredytu w kwocie 63.185 zł, którą to kwotę pozwane zobowiązały się spłacić wraz z odsetkami w 115 miesięcznych ratach. Na dowód powyższego powód przedłożył umowę kredytu wraz z harmonogramem, które to dokumenty zostały sygnowane przez pozwane. Powód załączył również dowód uruchomienia środków z kredytu, tj. kwoty 56,872,82 zł, którą pozwane otrzymały na mocy umowy do swobodnego dysponowania. Zaznaczenia wymaga, że pozwana G. G. nie tylko nie kwestionowała faktu zawarcia przedmiotowej umowy, ale uznała powództwo do kwoty 42.396 zł, stanowiącej różnicę pomiędzy wypłaconymi środkami z tytułu kapitału kredytu (56,872,82 zł), a łączną kwotą spłat (14.476,67 zł). Skoro więc powód wykazał ponad wszelką wątpliwość, iż udzielił pozwanym kredytu, to G. G. obciążała powinność wykazania, iż spełniła świadczenie w całości bądź też w wysokości wyższej, aniżeli oznaczonej przez powoda, jeśli z faktu tego chciała wywodzić korzystne dla siebie skutki prawne (art. 6 k.c., art. 232 k.p.c.). Powinności tej pozwana nawet nie starała się sprostać. Podkreślić należy, że na ratę kredytu składała się nie tylko należność kapitałowa, ale również odsetkowa, która do 30-ej raty włącznie przewyższała część kapitałową. Spłacając kredyt pozwane nie tylko zatem zmniejszały kwotę kapitału pozostałego do spłaty, ale także regulowały należności odsetkowe w wysokości określonej w umowie i harmonogramie. W konsekwencji, na dzień ostatniej wpłaty 28 lutego 2019 roku, pozostały do spłaty kapitał wyniósł 57.339,94 zł. G. G. umknęło także, iż na mocy zawartej umowy kwota udzielonego kredytu wynosiła nie 56.872,82 zł, a 63.185 zł, poza środkami przekazanymi kredytobiorcom do swobodnego dysponowania kredyt obejmował bowiem również kwotę prowizji.

W sprawie nie budziło również wątpliwości, że powód był uprawniony do wypowiedzenia umowy kredytu, pozwane zaprzestały bowiem spłaty zadłużenia. Na dowód powyższego powód przedłożył oświadczenia o wypowiedzeniu umowy wraz z potwierdzeniem ich doręczenia kredytobiorcom. Do chwili rozwiązania umowy powód zgodnie z umową i harmonogramem naliczał odsetki umowne w łącznej kwocie 2.829,22 zł, a także odsetki karne od nieuiszczonych w terminie rat kredytu. Począwszy od dnia 2 sierpnia 2019 roku powód naliczał natomiast odsetki karne od całości zadłużenia postawionego w stan wymagalności, które to działanie uznać należy za zgodne z postanowieniami umowy oraz obowiązującymi przepisami prawa. Przedstawione przez powoda w odpowiedzi na sprzeciw wyliczenie odsetek jest prawidłowe pod względem rachunkowym, wobec czego roszczenie w tym zakresie uznać należy za udowodnione. Powód był ponadto uprawniony do naliczenia kwoty 30 zł z tytułu zawartego aneksu, co wprost wynika z jego treści. Wysokość opłaty została ustalona na podstawie taryfy opłat i prowizji, którą powód załączył w poczet materiału dowodowego.

W zajęтым stanowisku procesowym G. G. kwestionowała również wysokość prowizji. Odnosząc się do tak sformułowanego zarzutu przypomnienia wymaga, że obowiązujące przepisy prawa nie zabraniają stronom stosunku zobowiązaniowego umawiania się na prowizję, która obok odsetek stanowi wynagrodzenie dla kredytodawcy z tytułu udostępnienia kredytobiorcy środków finansowych, jest powszechnie stosowana przez instytucje bankowe, a uprawnienie do jej naliczania wynika wprost z art. 69 ust. 1 ustawy Prawo bankowe. Ustalona przez powoda prowizja (6.312,18 zł) nie tylko mieści się w limicie pozaodsetkowych kosztów kredytu przewidzianych art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim, ale jest od niego znacznie niższa (prowizja stanowiła 11% kwoty wypłaconej pozwanym). Maksymalna wysokość wspomnianych kosztów jest ustalana, stosownie do art. 36a ust. 1 cyt. ustawy, poprzez dodanie dwóch wartości: 25% całkowitej kwoty kredytu oraz 30% całkowitej kwoty kredytu obliczonej stosownie do długości okresu spłaty, przy czym wymieniona wartość 30% obowiązuje dla okresu jednego roku. W praktyce oznacza to, że pozaodsetkowe koszty kredytu nie mogą w skali 6 miesięcy przekroczyć 40% całkowitej kwoty kredytu (25% + 15%), w skali roku 55% (25% + 30%), w skali 2 lat 85% (25% + 60%), a w każdym wypadku 100% całkowitej kwoty kredytu, stosownie do art. 36a ust. 2 cyt. ustawy (w niniejszej sprawie, wobec zobowiązania zaciągniętego na 115 miesięcy, limit ten był równy kwocie kapitału kredytu). W tym miejscu zaznaczyć należy, że wartości maksymalne przewidziane w art. 36a cyt. ustawy zostały ustalone przez ustawodawcę w oparciu o analizę danych dotyczących działalności kredytodawców, odzwierciedlających realia rynku kredytowego. Kończąc tę część rozważań wyjaśnienia, że samo naliczanie odsetek, choćby w maksymalnej przewidzianej prawem wysokości, nie jest w stanie zrekompensować kredytodawcom kosztów prowadzonej przez nich działalności. Wyjaśnienia wymaga również, że naliczanie odsetek, choćby w maksymalnej przewidzianej prawem wysokości, nie jest w stanie zrekompensować pożyczkodawcom kosztów prowadzonej przez nich działalności. Zresztą odsetki pełnią także funkcję waloryzacyjną, a więc kompensują spadek wartości nabywczej pieniądze, co może mieć miejsce szczególnie w sytuacji, gdy spłata zobowiązania pieniężnego jest rozciągnięta w czasie, co miało miejsce w rozpatrywanym przypadku. Jednocześnie nie budzi wątpliwości, że powód prowadzi działalność nastawioną na zysk. Dla jego uzyskania konieczne jest zaś przede wszystkim pokrycie kosztów działalności: wynajmu pomieszczeń, zatrudnienia pracowników, działań marketingowych, windykacyjnych, zużycia paliwa, amortyzacji samochodów służbowych, obsługi teleinformatycznej, ciężarów publicznoprawnych, zakupu koniecznego wyposażenia, materiałów biurowych, przesyłu korespondencji itp. Opłaty, marże i prowizje nie wiążą się zatem jedynie z obsługą i kosztami danego stosunku zobowiązaniowego, lecz - w stosownej części - wszelkich kosztów ponoszonych przez przedsiębiorcę i stanowią należne zryczałtowane wynagrodzenie za przeprowadzenie całego procesu, składającego się zarówno z czynności faktycznych, jak i prawnych, mających na celu udzielenie pożyczki. Z powyższych przyczyn nie sposób wymagać od kredytodawcy, aby na gruncie każdej z udzielanych kredytów wykazywał wysokość poniesionych przez siebie wydatków, skoro większość z nich ma stały charakter, niezależny od liczby zawartych w danym okresie umów, przez co niemożliwe jest ich proste przeliczenie na potrzeby konkretnej umowy. W niniejszej sprawie pozwana niewątpliwie miała pełną swobodę w wyborze instytucji, u której zamierzała się zadłużyć. Skoro więc pozwana zdecydowała się skorzystać z usług powoda, uznać należy, że akceptowała wysokość naliczanych przez pożyczkodawcę w związku z wnioskowaną kwotą pożyczki, kosztów prowizji. Pamiętać również należy, że kredytobiorca ma możliwość odstąpienia od umowy w terminie 14 dni, które to działanie rodzi wyłącznie koszty odsetkowe, a więc obiektywnie niewysokie. Mając powyższe na uwadze,

a w szczególności okoliczność, że sporna prowizja mieściła się znacznie poniżej progu 25% przewidzianego dla każdego zobowiązania niezależnie od długości jego trwania (pierwsza część wzoru przewidzianego dla wyliczenia limitu pozaodsetkowych kosztów kredytu), brak jest podstaw do uznania zapisów umownych dotyczących prowizji za niedozwolone, naruszające interesy konsumenta, a samą prowizję za wygórowaną.

Mając powyższe na uwadze Sąd wyrokiem częściowym zasądził od pozwanej G. G. na rzecz powoda kwotę 61.649,95 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 57.339,94 zł od dnia 4 października 2019 roku do dnia zapłaty.

Podkreślić należy, że strona powodowa miała prawo, oprócz żądania należności głównej, żądać za czas opóźnienia odsetek w umówionej wysokości, jako że przepis art. 481 k.c. obciąża dłużnika obowiązkiem zapłaty odsetek bez względu na przyczyny uchybienia terminu płatności sumy głównej. Sam fakt opóźnienia przesądza, że wierzycielowi należą się odsetki. Dłużnik jest zobowiązany uiścić je, choćby nie dopuścił się zwłoki w rozumieniu art. 476 k.c., a zatem nawet w przypadku gdy opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności i choćby wierzyciel nie doznał szkody. Odpowiedzialność dłużnika za ustawowe odsetki w terminie płatności ma zatem charakter obiektywny. Do jej powstania jedynym warunkiem niezbędnym jest powstanie opóźnienia w terminie płatności. Zgodnie z treścią § 2 art. 481 k.c. jeżeli strony nie umówiły się co do wysokości odsetek z tytułu opóźnienia lub też wysokość ta nie wynika ze szczególnego przepisu, to wówczas wierzycielowi należą się odsetki ustawowe za opóźnienie; jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy (art. 481 § 2 k.c.).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. regulującego zasadę odpowiedzialności stron za wynik procesu. Strona powodowa wygrała proces w całości a zatem należy się jej od pozwanej zwrot kosztów procesu w łącznej wysokości 6.188 zł, na którą złożyły się: opłata od pozwu - 771 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w stawce minimalnej – 5.400 zł oraz opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa - 17 zł.

Wobec uznania powództwa do kwoty 42.396 zł, Sąd nadał wyrokowi w punkcie pierwszym w stosunku do pozwanej rygor natychmiastowej wykonalności w zakresie w/w kwoty.

Z powyższych względów orzeczono, jak w sentencji